

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΕΙΣΑΓΓΕΛΕΑΣ ΤΟΥ ΑΡΕΙΟΥ ΠΑΓΟΥ

Αθήνα 6-3-2025
Αριθμ. Πρωτ:1357
Αριθμ. Γνωμοδότησης: 2

Τμήμα Διοίκησης
& Προσωπικού

ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΗ

ΘΕΜΑ: «Αίτηση ελέγχου εφαρμογής του ν. 4557/2018, όπως τροποποιήθηκε με το ν. 4816/2021, ως προς το πεδίο και την έκταση εφαρμογής της διάταξης δέσμευσης από τον Πρόεδρο της Αρχής Καταπολέμησης της Νομιμοποίησης Εσόδων από Εγκληματικές Δραστηριότητες».

Με την από 14-2-2025 αίτηση, επιδοθείσα στην Εισαγγελία του Α.Π. στις 17-2-2025, η εταιρεία με την επωνυμία «..... ΙΚΕ», αιτείται, κατ' εκτίμηση του περιεχομένου αυτής, την γνωμοδότησή μας περί του ελέγχου εφαρμογής του ν. 4557/2018, όπως τροποποιήθηκε με το ν. 4816/2021, ως προς το πεδίο και την έκταση εφαρμογής της διάταξης δέσμευσης από τον Πρόεδρο της Αρχής Καταπολέμησης της Νομιμοποίησης Εσόδων από Εγκληματικές Δραστηριότητες και συγκεκριμένα, εάν οι χρηματικές εισροές, νόμιμης προέλευσης, που εισέρχονται σε τραπεζικούς λογαριασμούς, μεταγενέστερα της επιβολής δέσμευσης, καταλαμβάνονται ή όχι από τη δέσμευση.

Επί του ως άνω ερωτήματος, εκθέτουμε, εν συντομία, τα ακόλουθα: Στις 2-10-2024 ασκήθηκε από την Εισαγγελία του Αρείου Πάγου η υπ' αριθμ. 37/2024 αναίρεση υπέρ του νόμου, σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 483 παρ.3 εδάφ. τελ., 484 παρ.1 περ. β', δ' και στ', σε συνδυασμό με άρθρα 474 παρ. 1, 4 και 464 του Κ.Π.Δ. όπως ισχύουν, κατά του υπ' αριθμ. 256/30-1-2024 αμετακλήτου βουλεύματος του Συμβουλίου Πλημμελειοδικών Αθηνών, για εσφαλμένη ερμηνεία και εφαρμογή ουσιαστικής ποινικής διάταξης που εφαρμόστηκε στο βούλευμα, έλλειψη ειδικής αιτιολογίας και υπέρβαση εξουσίας (άρθρο 484 παρ. 1, στοιχ. β', δ', στ' Κ.Π.Δ. Ειδικότερα, η ασκηθείσα άσκηση αναίρεσης υπέρ του νόμου, θεμελιώνεται στην εσφαλμένη ερμηνεία και εφαρμογή των διφυούς χαρακτήρα διατάξεων (δηλ. τόσο ουσιαστικού, όσο και δικονομικού ποινικού δικαίου), των άρθρων 40, 42 και 47 του ν. 4557/2018, σε απόλυτο συνδυασμό με αυτές των διατάξεων ουσιαστικού ποινικού δικαίου των άρθρων 46 του ν. 3691/2008, (ειδική δήμευση) και 68 του Π.Κ. (δήμευση), στρέφεται δε κατά του κεφαλαίου εκείνου του παραπάνω βουλεύματος, με το οποίο έγινε εν μέρει δεκτή, ως ουσιαστικά βάσιμη, αίτηση των αιτούντων διαδίκων και διατάχθηκε η μερική αποδέσμευση τραπεζικού λογαριασμού με απόρριψη όμως, του κατά νόμον αναγκαίου όρου ότι τα εν λόγω ποσά θα αποδεσμεύονταν, εφόσον αυτά καλύπτονται από μεταγενέστερες της έκδοσης της διάταξης πιστώσεις στον εν θέματι λογαριασμό των αιτούντων, προερχόμενες τεκμηριωμένα από τα έσοδα αυτών από την εμπορική δραστηριότητα, χωρίς να θίγεται το ποσό που είχε ήδη δεσμευτεί κατά το χρόνο έκδοσης Διάταξης του Προέδρου της Αρχής Καταπολέμησης Εσόδων από Εγκληματικές Δραστηριότητες.

Σύμφωνα με τη διάταξη του άρθρου 29 παρ. 2 του Κώδικα Οργανισμού Δικαστηρίων και Κατάστασης Δικαστικών Λειτουργών (ν. 4938/2022, όπως ισχύει), «Οι εισαγγελείς γνωμοδοτούν σε νομικά ζητήματα, που δεν έχουν εισαχθεί στα δικαστήρια, όταν τους υποβάλλουν ερωτήματα που αντιμετωπίζουν στην εκτέλεση των καθηκόντων τους: α. όσοι αναφέρονται στην περ. β΄ της παρ. 5 του άρθρου 28, β. οι υπηρεσίες του Δημοσίου και των νομικών προσώπων δημόσιου δικαίου (Ν.Π.Δ.Δ.) σχετικά με την ερμηνεία και εφαρμογή της ποινικής νομοθεσίας. Ο Εισαγγελέας του Αρείου Πάγου γνωμοδοτεί και σε νομικά ζητήματα γενικότερου ενδιαφέροντος». Περαιτέρω, η γνωμοδοτική αρμοδιότητα του Εισαγγελέα του Αρείου, συνίσταται στη διατύπωση της γνώμης του γενικώς και αφηρημένως ως προς την αμφιλεγόμενη έννοια διατάξεων νόμων επί ζητημάτων γενικότερου ενδιαφέροντος και πάντως όχι επί υποθέσεων επί των οποίων επελήφθησαν οι αρμόδιες δικαστικές και εισαγγελικές αρχές ή επί θεμάτων που απασχόλησαν ή πρόκειται να απασχολήσουν τα δικαστήρια ή τα δικαστικά συμβούλια προς αποφυγή επηρεασμού της κρίσης τους ενόψει μάλιστα των προβλεπομένων ενδίκων μέσων και βοηθημάτων (ενδεικτικά: ΓνωμΕισΑΠ 20/2021 (Λ. Σοφουλάκη), 15/2021 και 10/2018 (Δ. Παπαγεωργίου), 10/2020 (Π. Μπρακουμάτσου). Η πάγια αυτή θέση της Εισαγγελίας του Αρείου Πάγου ως προς τον περιορισμό του εύρους της Γνωμοδοτικής της αρμοδιότητας με βάση την προδιαληφθείσα διάταξη του άρθρου 29 παρ. 2 του Κώδικα Οργανισμού Δικαστηρίων και Κατάστασης Δικαστικών Λειτουργών (ν. 4938/2022), συνδυάζεται και με την παραδοχή, ότι το αντικείμενο της Γνωμοδότησης του Ανώτατου Εισαγγελέα, πρέπει να αφορά ευρύτατες κατηγορίες προσώπων, αφού μόνον τότε πρόκειται περί νομικού ζητήματος που παρουσιάζει γενικότερο ενδιαφέρον (ΓνωμΕισΑΠ 1/2005 (Β. Μαρκή),

10/2018 (Δ. Παπαγεωργίου), για τον οποίο λόγο, και δεν υφίσταται τέτοια αρμοδιότητα επί υποβολής μεμονωμένων ερωτημάτων ιδιωτών (ΓνωμΕισΑΠ 12/2020 (Λ. Σοφουλάκη), έστω και αν αυτοί είναι επαγγελματίες νομικοί, (Δικηγόροι, κλπ).

Σύμφωνα με το με αριθμ. πρωτ. 86/19-2-2025 έγγραφο του Ποινικού Τμήματος του Αρείου Πάγου, η ως άνω ασκηθείσα αναίρεση υπέρ του νόμου από τον Εισαγγελέα του Αρείου Πάγου κατά του υπ' αριθμ. 256/2024 βουλεύματος του Συμβουλίου Πλημμελειοδικών Αθηνών, συζητήθηκε ενώπιον του Τμήματος της Ποινικής Ολομέλειας του Αρείου Πάγου, κατά την συνεδρίαση της 28-11-2024 και δεν είχε εκδοθεί απόφαση έως και 18-2-2025.

Συνακόλουθα, η έκφραση Γνώμης του Εισαγγελέα του Αρείου Πάγου επί του ανωτέρω θέματος με τη μορφή της κατά το άρθρο 29 παρ. 2 του Κώδικα Οργανισμού Δικαστηρίων και Κατάστασης Δικαστικών Λειτουργών (ν. 4938/2022) Εισαγγελικής Γνωμοδότησης, δεν είναι επιτρεπτή, ανεξαρτήτως του ότι τίθεται από μέρους μεμονωμένου ιδιώτη (εταιρεία εν προκειμένω) και αφορά νομικούς προβληματισμούς του ιδίου, σχετικά με την εφαρμογή των διατάξεων του ν. 4557/2018, όπως τροποποιήθηκε με το ν. 4816/2021, καθόσον εκκρεμεί ενώπιον του Τμήματος της Ποινικής Ολομέλειας του Αρείου Πάγου προς έκδοση αποφάσεως επί ασκηθείσας αναίρεσης υπέρ του νόμου από τον Εισαγγελέα του Αρείου Πάγου.-

Αντεισαγγελέας του Αρείου Πάγου

ΧΡΙΣΤΟΣ Δ. ΜΠΑΡΔΑΚΗΣ

Κοινοποίηση.:

Εταιρεία με την επωνυμία «..... ΙΚΕ»